

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.6/2022/6.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2022. április 20. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatalos személy által hivatalos eljárása során hivatali kötelessége megszegésével elkövetett bűnpártolás büntette miatt Terhelt1 I. rendű vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa 2021. október 7. napján kihirdetett Kb.I.107/2021/15. számú ítéletét megváltoztatja.

Terhelt1 vádlottal szemben a törzsőrmesteri rendfokozatba visszavetés katonai mellékbüntetés kiszabását mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt1 és Terhelt2 II. rendű vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2021. október 7. napján kihirdetett Kb.I.107/2021/15. számú ítéletével Terhelt1 I.r. és Terhelt2 II.r. vádlottakat bűnösnek mondta ki a Btk. 305. § a) pontjába ütköző, társtettesként elkövetett hivatali visszaélés büntetében, ezért mindkét vádlottat 300 napi tétel, napi tételenként 1000 Ft, összesen 300.000 Ft pénzbüntetésre és 2 évre a törzsőrmesteri rendfokozatba visszavetésre ítélte. Az elsőfokú bíróság mindkét vádlott részére 10 havi részletfizetést engedélyezett, és a pénzbüntetés meg nem fizetése, illetve az egy havi részlet megfizetésének elmulasztása esetére rendelkezett annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. A II.r. vádlottat 38.400 Ft bűnügyi költség megfizetésére, míg az I. és II.r. vádlottakat egyetemlegesen 1300 Ft bűnügyi költség megfizetésére kötelezte.

[2] A tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre három munkanap gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett be mindkét vádlott terhére, a tényállás téves megállapítása miatt, a jogi minősítés megváltoztatása, és próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása érdekében. Az I. és II.r. vádlottak, valamint védőjük szintén három munkanap gondolkodási időt tartottak fenn, majd a törvényes határidőn belül mindkét vádlott és védőjük fellebbezést jelentettek be eltérő tényállás és eltérő minősítés megállapítása érdekében.

[3] A katonai ügyész az ügyben előterjesztette fellebbezésének részletes írásbeli indokolását, melyben kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az általa megvizsgált bizonyítékok közül egyeseket nem megfelelően értékelt, így tényből tényre helytelenül következtetett, és ennek alapján állapított meg olyan tényállást, amely alapjául szolgált a jogkérdésre nézve hibás következtetés levonására, helytelen jogi minősítés megállapítására. Álláspontja szerint a bizonyítékok helyes értékelésével a megalapozott tényállás megállapítható, melynek következményeként a vádlottak bűnösségét bűnpártolásban kell megállapítani. Utalt továbbá arra, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított szankció eltúlzottan enyhe, és mindkét vádlott esetében a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabása szolgálná megfelelően a büntetési célokat.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.947/2021/5. számú átiratában a katonai ügyészi fellebbezést mindkét vádlott tekintetében módosítással tartotta fenn. Utalt arra, hogy az elsőfokú ítélet felülbírlata mindkét vádlott esetében a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljeskörű.

[5] A másodfokú ügyészség átiratában kifejtette azon álláspontját, hogy az elsőfokú bíróság perrendszerű eljárásában ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a releváns bizonyítékokat megvizsgálta, azokat helyesen értékelve állapította meg a tényállást. Indítványozta azonban mindkét vádlott személyi körülményeinek, továbbá a történeti tényállásnak a kiegészítését a rendelkezésre álló iratok alapján. I. és II.r. vádlottak tekintetében személyi körülményei körében illetményük pontos összegével, valamint Terhelt1 szolgálati viszonya megszűnésének tényével, míg a történeti tényállást azzal indítványozta kiegészíteni, hogy a 12 órás gépkocsizó közterületi, közbiztonsági szolgálatuk során az I.r. vádlott járőrvezető, míg a II.r. vádlott járőrtárs volt.

[6] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség beadványában azonban az elsőfokú ügyészségnek a jogi minősítésre vonatkozó álláspontját nem tartotta fenn. Ebben a tekintetben osztotta az elsőfokú bíróságnak azon álláspontját, hogy az I. és II.r. vádlottak szándékegységben megvalósított cselekményükkel a Btk. 305. § a) pontjába ütköző, társtettesként elkövetett hivatali visszaélés büntetettét valósították meg. A fellebbviteli főügyészség e körben egyetértett az elsőfokú ítélet [34]-[37] bekezdéseiben kifejtett indokolásával. Kiemelte, hogy a vádlottak tanú2 előállítását a szolgálati gépjárműbe beültetésével megkezdték, azonban azt törvényes formában nem fejezték be, mivel számolniuk kellett azzal, hogy a hetvenkét órás őrizet foganatosításához nekik kell tovább szállítaniuk a város3 működtetett rendőrségi fogdába. Utalt továbbá arra, hogy az ügyben a

Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdésre figyelemmel a (4) bekezdés szerint minősülő gondatlanságból elkövetett szolgálatban kötelességszegés vétsége minősítésnek nincs helye, mert a vádlottak a közhatalmi funkcióból fakadó feladat teljesítését akarták elkerülni.

[7] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség az I.r. vádlott tekintetében indítványozta további enyhítő körülményként értékelni, hogy rendőri szolgálati viszonya a rendfokozata elvesztésével együtt megszűnt, míg súlyosító körülményként indítványozta figyelembe venni, hogy a járőr tagjai közül ő volt a járőrvezető. A másodfokú ügyészség az első fokon eljáró ügyész próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabására irányuló indítványát megváltoztatva az I.r. vádlott esetében magasabb napi tételszámú, míg a II.r. vádlott esetében magasabb napi tétel összegű pénzbüntetés kiszabását indítványozta. A fellebbviteli főügyészség az I.r. vádlott esetében a rendfokozatban visszavetés katonai mellékbüntetés mellőzését kérte, figyelemmel arra, hogy a szolgálati viszonya már megszűnt, míg II.r. vádlott esetében arra tett indítványt, hogy az ítéltábla katonai tanácsa a vele szemben kiszabott katonai mellékbüntetést lefokozás katonai büntetésre súlyosítsa, figyelemmel arra, hogy a II.r. vádlott az eddigi rendőri szolgálatát igen gyenge színvonalon teljesítette, a 2014-ben kapott dicsérete mellett már négy alkalommal fenýtették. A másodfokú ügyészség álláspontja szerint ezen vádlott a rendőri szolgálat ellátására alkalmatlan, így a katonai rendfokozat viselésére méltatlan.

[8] Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítélete személyi és történeti tényállási részét egészítse ki, majd az ügydöntő határozatot a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, melynek keretében az I.r. vádlottal szemben súlyosításul szabjon ki felemelt napi tételszámú pénzbüntetést, valamint mellőzze a rendfokozatban visszavetés katonai mellékbüntetést, míg Terhelt2 II.r. vádlottal szemben súlyosításul szabjon ki a napi tételhez felemelt összegben rendelt pénzbüntetést, valamint katonai büntetésül sújtsa a Btk. 135. § a) pontja és 137. § (2) bekezdése szerinti lefokozással. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

[9] Az I. és II.r. vádlottak védője a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsánál előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete a Be. 592. § (2) bekezdés c) és d) pontjai szerint részben megalapozatlan, mely megalapozatlanság az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, és a helyes ténybeli következtetés levonása útján kiküszöbölhető. Kifejtette, hogy a bizonyítékok értékelése körében az elsőfokú bíróság iratellenesen tulajdonított bizonyos kijelentéseket tanúnak. Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság tényből tényre helytelenül következtetett, amikor azt a megállapítást tette, hogy a vádlottak azért hagytak fel az intézkedéssel tanúnak szemben, hogy a szabálysértési eljáráshoz szükséges tevékenységektől szolgálatuk során mentesüljenek. Álláspontja szerint a bizonyítási eljárás során nem is került megállapításra, hogy a II.r. vádlott tanúnak azt mondta volna, hogy „Nem gondolod, hogy egész éjszaka miattad fogunk szaladgálni.” A védő ezen szövegrésznek a tényállásból való mellőzését indítványozta. Álláspontja szerint azonban még ha bizonyításra került volna is, hogy elhangzott a kijelentés, ebből még nem következik, hogy a vádlottak ténylegesen megpróbálnak kibújni a feladataik elvégzése alól. A védő továbbra is fenntartotta azon álláspontját, hogy védenecsei magatartásukkal a Btk. 438. § (4) bekezdésében írt

gondatlanságból elkövetett kötelességszegés szolgálatban vétségét valósították meg. Elsődlegesen tehát ezen bűncselekmény megállapítására, és az I.r. vádlott vonatkozásában a katonai mellékbüntetés alkalmazásának mellőzésére tett indítványt. Másodsorban azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva az I.r. vádlott vonatkozásában mellőzze a katonai mellékbüntetés alkalmazását, egyebekben pedig az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[10] A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében a fellebbezés írásbeli indokolásában írt indítványait tartotta fenn.

[11] Az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezések tartalmára figyelemmel az ügyben a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljes körű. Ebből következően a másodfokú bíróság a felülbírálat során vizsgálta az eljárási szabályok megtartását, az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket, valamint az indokolás helyességét.

[12] A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács eljárása során a perrendi szabályokat betartotta. A Szegedi Regionális Nyomozó Ügyészség a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsához 2021. április 8. napján érkezett 6. Nyom.377/2020. számú vádiratában az I. és II.r. vádlottakat egyaránt a Btk. 282. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés d) pontja szerint minősülő hivatalos személy által, hivatalos eljárása során, hivatali kötelessége megszegésével elkövetett bűnpártolás büntetével vádolta, és büntető végzés meghozatalára tett indítványt. Az elsőfokú katonai tanács nem látta megállapíthatónak a büntető végzés meghozatalának a Be. 740. § (1) bekezdés a) pontjában írt feltételét, és büntető végzés meghozatala nélkül, nyomban nyilvános előkészítő ülést tűzött ki az ügyben. Ennek során az I. és II.r. vádlottak - nyilatkozatuk szerint - a váddal egyezően beismerték a bűnösségüket és lemondtak a tárgyalás tartásához való jogukról, azonban vallomásuk során nyilvánvalóvá vált, hogy beismerésük a cselekmény tényeire vonatkozik, de vallomásuk a szándék tekintetében eltér a vádban írtaktól. Ezen körülményre figyelemmel a katonai tanács a vádlottak beismerő vallomását nem fogadta el, és az ügyet tárgyalásra tűzte ki. Az elsőfokú bíróság mind az előkészítő ülés, mind a tárgyalás során az eljárási szabályokat betartotta. Mind a vádlottak, mind a tanúk esetében törvényes figyelmeztetéseket alkalmazott és az ügy egyéb bizonyítékait is törvényes formában tette a bizonyítás anyagává. Az érdekelték eljárási szabálysértésre nem is hivatkoztak.

[13] A katonai tanács a tényállást részben mérlegelési jogkörében állapította meg. A bizonyítási eljárás során a szükséges bizonyítékokat megismerte, azokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett.

[14] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a tényállást az I. és II.r. vádlottaknak az ügy tényeire tett beismerése, továbbá tanú1, tanú4 rendőr őrnagy tanúk vallomásai,

valamint a rendelkezésre álló, illetve az elsőfokú bíróság által beszerzett okirati bizonyítékok, elsősorban a rendőri jelentések alapján állapította meg. A katonai tanács az ítélete [19] bekezdésétől a [32] bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért az elsőfokú ítéletben rögzített tényállást állapította meg.

[15] A másodfokú bíróság osztotta a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség álláspontját abban a tekintetben, hogy az I. és II.r. vádlottak ítéletben írt személyi körülményei kiegészítésre és pontosításra szorulnak, valamint, hogy az ítéletben írt törvényi tényállás a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontja alapján hiányossága miatt kisebb részben megalapozatlan. Ezért az ítéltábla katonai tanácsa a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján a tényállást annyiban egészíti ki, hogy "A vádlottak tizenkét órás gépkocsizó közterületi szolgálatuk során az I.r. vádlott volt a járőrvezető, míg a II.r. vádlott a járőrtárs." Az I.r. vádlott személyi körülményeit azzal egészíti ki, hogy szolgálati viszonya lemondással 2021. október 31. napján megszűnt. A II.r. vádlott személyi körülményeit annyiban pontosítja, hogy a havi nettó átlagilletménye 330.000 Ft.

[16] Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által kiegészített tényállás megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

[17] Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlottak bűnösségére, és helyes a cselekmények jogi minősítése is. Nem tévedett a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor Terhelt1 I.r. és Terhelt2 II.r. vádlottak bűnösségét a Btk. 305. § a) pontjába ütköző, társtettesként elkövetett hivatali visszaélés bűntettében állapította meg.

[18] A Szegedi Regionális Nyomozó Ügyészség a vádiratban mindkét vádlottal szemben a Btk. 282. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés d) pontja szerint minősülő hivatalos személy által hivatalos eljárása során hivatali kötelessége megszegésével elkövetett bűnpártolás bűntette megállapítását indítványozta. Az I. és II.r. vádlottak védője védenccével szemben a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel a (4) bekezdés szerint minősülő gondatlanságból elkövetett kötelességszegés szolgálatban vétségét látta megállapíthatónak. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú katonai tanácsnak az ítélet [34]-[36] bekezdéseiben kifejtett jogi álláspontjával. Helyesen utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy az I. és II.r. vádlottak szolgálati feladataikkal tisztában voltak, az annak megfelelő intézkedést meg is kezdték, majd kötelezettségüket megszegve azt félbehagyták és a feladat végrehajtásával kapcsolatban valótlán jelentést tettek. Az eljárás során semmiféle adat nem merült fel arra vonatkozóan, hogy a vádlottak és tanú2 között bármiféle olyan személyes kötődés lett volna, amelyre figyelemmel az intézkedő rendőrök a magánlaksértés elkövetője érdekében kívántak volna cselekedni. Az elkövetés körülményeiből, valamint a II.r. vádlottnak a tényállásban rögzített kijelentéséből is arra kellett következtetni, hogy a vádlottak célja az volt, hogy az előállítással, illetve tanú2

fogdára helyezésével kapcsolatos feladataik alól mentesüljenek, és nem az, hogy tanú2nak segítséget nyújtsanak ahhoz, hogy a hatóság üldözése elől meneküljön.

[19] A Btk. 305. § a) pontjában írt hivatali visszaélést az a hivatalos személy követi el, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon vagy jogtalan előnyt szerezzen hivatali kötelességét megszegi. Az I. és II.r. vádlottak a Btk. 459. § (1) bekezdés 11/k. pontja alapján hivatalos személyek. A rendőri intézkedés során ezen minőségükben, hatóság tagjaként intézkedtek a magánlaksértés elkövetőjével szemben. Az elsőfokú ítélet történeti tényállásában felsorolt, a rendőrségről szóló törvényben, valamint a rendőrség szolgálati szabályzatában rögzített feladataikat szándékosan szegték meg azért, hogy további feladataik alól mentesüljenek, mely magatartásukkal maguknak jogtalan előnyt szereztek. Helytállóan utalt a fellebbviteli főügyészség átiratában arra, hogy a vádlottak nem valamely általános, katonai jellegű kötelezettségüket szegték meg, hanem konkrét, a személyi szabadság korlátozásával járó rendőri intézkedés kapcsán szegték meg kötelezettségüket, hatóság tagjaként eljárva. Magatartásuk kötelességszegéssel elkövetett hivatali visszaélésként értékelendő, így a jogi minősítés megváltoztatására irányuló védői fellebbezés eredményre nem vezethetett. Ezért csupán utal arra a másodfokú bíróság, hogy a vádlottak magatartása katonai bűncselekmény megállapítása esetén is szándékosként lenne értékelendő. A specialitás elvére figyelemmel azonban a jelen tényállás alapján hivatali visszaélés megállapításának volt helye. A vádlottak tekintetében a társtetteség törvényi feltételei fennálltak.

[20] A büntetés súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés nem alapos.

[21] Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket, azonban az I.r. vádlott esetében további enyhítő körülményként kell értékelni, hogy a szolgálati viszonya már megszűnt, illetve esetében súlyosító körülményként kell értékelni, hogy a kötelességszegéssel érintett járőr vezetője volt. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a törvénnyel első alkalommal összeütközésbe került vádlottak esetében lehetőséget látott a Btk. 33. § (4) bekezdésében írt rendelkezés alkalmazásával pénzbüntetés kiszabására. Megállapítható, hogy a pénzbüntetés napi tételei számát, illetve a napi tétel összegét illetően a büntetéskiszabási körülmények figyelembevételével az elsőfokú bíróságnak differenciáltabb büntetés kiszabásra is lehetősége lett volna, azonban a kiszabott pénzbüntetések összege sem túlzottan enyhének, sem túlzottan súlyosnak nem tekinthető. Megfelelően szolgálják a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat.

[22] Az I.r. vádlott szolgálati viszonyáról való lemondással katonai rendfokozatát is elveszítette, így vele szemben katonai büntetés illetve a rendfokozatban visszavetés katonai mellékbüntetés alkalmazása okafogyottá vált (BH2015.183). Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és terhelte I.r. vádlottal szemben a törzsőrmesteri rendfokozatba visszavetés katonai mellékbüntetés kiszabását mellőzte. Ezen katonai mellékbüntetés kiszabására egyébként indokoltan került sor, hiszen akkor kell kiszabni, ha a bűncselekmény a rendfokozat tekintélyének sérelmével jár, de lefokozásra nincs szükség. A másodfokú bíróság nem látta indokát annak, hogy a rendfokozatban visszavetés helyett a II.r.

vádlottal szemben lefokozás katonai büntetést szabjon ki. A II.r. vádlott korábban nem került összeütközésbe a törvénnyel, és a négy fenyítése mellett két dicsérettel is rendelkezik. Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során értékelte a vádlott negatív parancsnoki jellemzését és fenyítéseit, azonban az egyéb enyhítő és súlyosító körülmények mellett nem látta indokoltnak a lefokozását. Kétségtelen, hogy a II.r. vádlott parancsnoki jellemzése több negatív tartalmú megállapítást tartalmaz, azonban a fenyítéseknek és a parancsnoki jellemzésnek a bünteteskiszabási körülmények között történő értékelésén túlmenően a bíróságnak nincs szerepe a vádlott rendőri szolgálatra való alkalmassága megítélésének kérdésében. Ez a vádlott előjáróinak a feladata. Ezért a másodfokú bíróság a II.r. vádlott lefokozására nem látott lehetőséget, esetében a rendfokozatba történő visszavetést elegendőnek látta a büntetési célok elérése érdekében.

[23] A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

[24] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 606. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2022. április 20.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k.

a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.

Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k.

előadó bíró

bíró

A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsának Kb.I.107/2021/15. számú ítélete terhelt1 I.r. és Terhelt2 II.r. vádlottak tekintetében a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2022. április 20.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k.

a tanács elnöke

..